

In de Marge

Contactblad voor leden en belangstellenden. Verschijnt viermaal per jaar

Saamhorigheid als drijfveer voor de toekomst

Nog volop genietend van de zomer eindigt ons kerkelijk seizoen. Dit houdt in dat we ons weer opmaken voor een volgende periode. Op 7 september willen we dat met u op een feestelijke manier doen aan boord van de 'Veerman van Kampen'. De afgelopen vijf jaren mochten we dat driemaal doen op Schokland en ditmaal voor de tweede keer op de 'Veerman'.

Met relatief weinig leden vormen we samen een hechte Vereniging en dat is ons heel wat waard. Ruim voorafgaand aan het echte kerkelijke jaar, dat begin op de eerste adventszondag omstreeks begin december, vieren wij de officiële start van ons nieuwe

verenigingsjaar, een start die voelt als zo veel meer. Tegen Nelleke, de dochter van Nellie Maurer, zei ik bij het afscheid van haar moeder: "We hadden haar zo graag voor deze gebeurtenis weer opgehaald". Ze antwoordde me: "Ik weet zeker dat ze mee was gegaan". Beter kan de saamhorigheid binnen onze Vereniging niet worden verwoord.

Landelijk heeft de VVP veel zorg en moeite om de vrijzinnigheid op de rails te houden. Bestuurlijk zou dit in het uiterste geval kunnen betekenen dat de Vereniging een Stichting gaat worden. Hopelijk blijft dat scenario 'Kampen' bespaard en vinden we leden die de kar willen blijven trekken.

De Vereniging is bij ons bijna een familie. Mede juist daarom hecht ik zo aan die onderlinge saamhorigheid. Laten we dat blijven doen. Deze bijdrage begin augustus schrijvend, hoop ik dat u bij het verschijnen van In de Marge zich weer in groten getale heeft mogen opgeven voor dit gebeuren op de 'Veerman'.

Bram Carsouw, voorzitter

VERDER IN DIT NUMMER: Redactioneel (2), Elske en Karin: Vanuit het hart (3), Reis door Occitanië (5), Vrijzinnigheid is voor mij (7), In memoriam (8), Fotoverslag startzondag (11), De toekomst van onze verniging (13), Column: nestvlieder (15), de komende activiteiten (16).

REDACTIONEEL

Nieuw seizoen, nieuw programma, nieuwe kansen

In de journalistiek geldt de zomerperiode als 'komkommertijd'. Onbenullige berichtjes worden door de nieuwsmedia dan soms opgeblazen tot proporties die doen denken aan wereldnieuws van formaat. Ook bij IN DE MARGE was er in de vakantietijd sprake van een beperktere aanlevering van passende artikelen. Dit resulteerde in een minder dik nummer dan we gewend zijn en in een latere maand van verschijnen.

Het opblazen van niet passende tekst tot belangwekkend lijkende artikelen is niet wat we als redactie beogen. Wel is er de mogelijkheid om aangeleverde minder relevante tekst passend te maken voor wat ons bij IN DE MARGE voor ogen staat. Zo kregen we in de zomermaanden van een van de leden een verslag van een balkonscene toegezonden met een uit het nest geraakte paniekerige jonge vogel.

We hadden dit relaas uiteraard kunnen bewerken tot een – binnen onze Vereniging redelijk gangbaar – Max Velthuis-achtig dierenverhaal. Toch werd uiteindelijk gekozen voor verwerking tot kapstok in de regelmatig verschijnende column, ook al leidde dit niet tot een dikker blad.

Voorzitter Bram Carsouw memoreert de waarde van een goed verzorgde en zinvolle start van het Verenigingsseizoen en spreekt de hoop uit dat onze Vereniging ook in bestuurlijke zin goede voortgang mag hebben. Voorgangers Elske en Karin buigen zich in een tweegesprek over een andere wereld dan die van verstand en taal: over de werkelijkheid van gevoel, hart en intuïtie.

In de zomer is ons oudste lid Jennie Maurer-Kracht op 99-jarige leeftijd overleden. In dit nummer een In Memoriam van haar kleinzoon Kevin. Rebekka van Ommen verzorgt deze keer de rubriek "Vrijzinnigheid is voor mij...", Ben en Rianne doen verslag van hun reis naar het land van de Katharen. In de vaste rubriek 'Woorden van waarde' buigt Sybren zich over iconen. Verder aandacht voor de toekomst van onze Vereniging en een (foto)verslag van de op 7 september gehouden Startzondag.

*Sybren Gerlofsma
Victor Michielse*

Colofon

Vereniging van Vrijzinnigen
Vloeddijk 62, 8261 GD Kampen

[www.kerkdienstgemist/
assets/740410/assets](http://www.kerkdienstgemist/assets/740410/assets)

Voorgangers:

Elske en Karin de Lange
voorganger@vrijzinnigen.nl

Voorzitter:

Bram Carsouw

Secretaris:

Klazien Wierbos

Penningmeester:

Henk Pippel

Bestuursleden:

Ben Beijer, Janny Schuiling

Secretariaat:

secre.vvkkampen.nop@gmail.com

Redactie IN DE MARGE:

Sybren Gerlofsma,
syger.div@gmail.com
Victor Michielse,
michielse.victor@gmail.com

Wilt u meer weten over de tijdens het seizoen gehouden activiteiten? Vraag dan ons programmaboekje aan of kijk op onze website voor de digitale door te nemen versie: www.vrijzinnigkampen.nl

Vanuit het hart

Elske en Karin de Lange

Karin

Mijn ex maakte al de opmerking dat mijn hart op mijn tong ligt. Zo'n uitspraak behelst veel, het is niet voor niets een spreekwoord. Spreekwoorden zijn op meerdere manieren inzetbaar, vaak is het een manier om dat wat moeilijk in taal te vatten is toch tot uitdrukking te brengen.

Probeer maar eens uit te leggen hoe liefde voelt of verbondenheid. We verliezen altijd iets door een ervaring in taal uit te drukken. Taal is namelijk geen gevoel, maar een hulpmiddel om jezelf uit te drukken en verstaanbaar te maken. Het is een hulpmiddel om tot verbinding te komen, maar niet het enige middel.

Aanraking, een blik, samen iets ondernemen of meemaken zijn ook manieren om verbondenheid te voelen. En juist dat hebben we nodig wanneer taal te kort schiet. Taal schiet voor mij hoe dan ook te kort wanneer liefde om de hoek komt kijken. En die liefde, nu komen we terug bij de eerste zin, die is voelbaar in het hart.

Door de tijd heen heb ik steeds meer leren vertrouwen op mijn hart, al is mijn blik wel veranderd. Ik kan smoorverliefd op iemand zijn, mijn hart kan overlopen van liefde.

Echter, de vorm waarin de liefde gegoten kan worden, daar moet naar worden gezocht. Verschillende personen vragen verschillende vormen en soms betekent dat afstand.

In de laatste periode dat ik met mijn ex samen was, liep ik al leeg. Mijn levensenergie was weg en ja, daar is die weer, dat kon ik voelen in mijn hart: ik voelde liefde en tegelijkertijd een leegloop van levensenergie. Mijn hart draagt een eigen wijsheid waar ik met mijn hoofd niet bij kan.

Nu ben ik steeds beter aan het leren hoe ik mijn levensenergie behoud, het is mijn hart dat de wegwijzer is. Hoe beter ik voel wat het aangeeft, hoe beter ik richting kan geven aan mijn leven.

Elske

Voelen wat je hart aangeeft of durven vertrouwen ook op je intuïtie. Want voor mij hoort dat bij elkaar. Dat helpt ook mij richting te vinden voor mijn leven op langere termijn, en tegelijkertijd helpt het ook in het hier en nu; in relaties, in mijn werk, in wat ik bij elkaar zoek voor vieringen. Voelen en vertrouwen dat het klopt waar ik mee bezig ben.

Een relatie zonder weerstand en crisis bestaat niet. Zo ook mijn relatie met Wim. Ook daar gebeurt het nodige. Voordat ik theologie ging studeren waren we samen in een relatiecrisis beland. Dankzij vrienden en een goede therapeut zijn we daar goed doorheen gekomen. Maar daaronder zat bij mij het gevoel onze relatie heeft toekomst. Daardoor kon ik doorgaan en volhouden, omdat ik diep van binnen wist/voelde dat onze liefde het waard was.

Waarnemen met je hart. Ik vermoed dat het sneller gaat dan waarnemen met je zintuigen of met je verstand. En daar dan op durven vertrouwen. Vertrouwen dat wat je voelt klopt. Dat lukt me alleen als ik een zekere rust en ontspanning heb. Wanneer er te veel

op me af komt, ik te veel vraag van mezelf, dan lukt het niet om bij dat gevoel te komen.

Wanneer ik dit soort stukjes schrijf of bezig ben voor een viering heb ik die rust ook nodig. Dan vallen dingen ineens op hun plek. Deze week bijvoorbeeld pakte ik een boek over luisteren, dat ik verder wilde lezen. Afgelopen maand was ik bezig met het *Sjema Jisraël, Hoor Israël*, het joodse gebed uit Deuteronomium. Horen en luisteren, misschien begrijpt u het al: twee manieren van auditief waarnemen. Dingen vallen uit zichzelf op hun plaats, wanneer je vertrouwt op wat er op je af komt.

Waarnemen met je hart, je intuïtie durven volgen. Dan ontdek je een diepgang in het leven. Ik heb ontdekt dat het leven dan datgene aanreikt, wat ik op dat moment nodig heb. Is alle spanning dan weg? Niet bij mij. Af en toe knettert het tussen Wim en mij, dan voel ik vooral boosheid. Of als de kinderen bellen: 'mam heb je even', dan kan ik in de stress schieten. Want het eerste wat ik denk is: wat is er gebeurd, welk onheil? Ook dat voel ik in mijn lichaam.

Zo'n tien jaar geleden startte ik met tai chi. Het heeft mij geholpen om mijn lichaam te voelen en foute houdingen te veranderen. Tegelijkertijd helpen de tai chi oefeningen mij om tot ontspanning te komen en in mijn lichaam aanwezig te zijn. Op die manier vond ik een goede basis om ook bij het waarnemen vanuit mijn hart te komen. Soms gaat dat als vanzelf en soms lukt het van geen kanten. Leren leven vanuit je hart vraagt levenslange oefening.

Karin

Die levenslange oefening is misschien geen oefening, het leven reikt elke keer wat nieuws aan. Het leven verandert en daarmee blijf ik ook veranderen.

Toch heb je ook gelijk, het leven is paradoxaal. Elke keer daal ik steeds een beetje dieper af in mezelf om meer vanuit mijn hart te leven en dat gebeurt door wat ik tegenkom. Ik weet dat ik een enorm doorzettingsvermogen heb, dat kwam deze zomer ook weer naar boven tijdens de fietsvakantie. Een van de fietsers noemde mij een 'taai'.

Het zorgt ervoor dat ik dingen afmaak, me ergens helemaal in vast kan bijten en uitdagingen aan ga. Maar, als het niet gelijk op gaat met de richting van het hart dan veroorzaakt dat de welbekende burn-out. Dat heb je bij mij aan het eind van mijn tienerjaren mogen ervaren. De weg van studie, was niet de weg van het hart en de tweede keer dat ik dat ontdekte studeerde ik in Wageningen. Ik kan mezelf dus ook over mijn eigen pijngrenzen heen zetten, daar zit een zekere schoonheid in, zoals tijdens het fietsen om grenzen te verleggen. Echter, als het niet vanuit innerlijke verbondenheid is, dan breekt het mij uiteindelijk, de burn-out. Ik kan bergen verzetten, maar dan wel vanuit verbondenheid, vanuit het hart.

Elske

De weg van het hart. Het gaat voor mij wel degelijk om een blijvende oefening in de zin van me er steeds weer bij bepalen. Steeds weer stil staan bij mijn gevoelens, bij waarnemen wat zich in mijzelf afspeelt en daar naar luisteren. Oefenen dus als een vorm van terugkeren naar mijn lichaam, naar mijn hart, naar leven vanuit het hart in alles wat het leven mij aanreikt.

En tegelijkertijd onderscheid maken tussen wat het leven mij aanreikt en wat zich in mijn hoofd afspeelt: onderscheid leren maken tussen *hartzaken* en *hoofdzaken*.

Hoofdzaken veroorzaken nogal eens botsingen met hartzaken. Ze kunnen je innerlijke verbondenheid blokkeren en daarmee burn-out klachten veroorzaken.

Hoe dan ook: de weg van het hart is een levenslang proces, waarin het leven steeds weer iets nieuws aanreikt. Dat gaat door tot je levenseinde. Dat hoor ik in de verhalen van onze leden tijdens bezoeken. In de ouderdom gaat het dan vaak om zaken die belist niet leuk zijn: verlies van mensen om je

heen, verlies van gezondheid en zelfstandigheid. Hoe belangrijk blijkt het dan *de weg van je hart* gevolgd te hebben.

Deze weg van het hart blijkt vooral uit relaties te bestaan; wat heb je gedaan voor de mensen om je heen, hoe ben je met elkaar omgegaan. Daar gaan veel verhalen over, naast vragen hoe je dat doet en hoever je daar in gaat. Pasklare antwoorden zijn er niet voor deze laatste vragen. Want welke invloed heb je wel en welke heb je niet. Daar onderscheid tussen maken vraagt wijsheid, wijsheid die in je hart te vinden is.

Reis door Occitanië

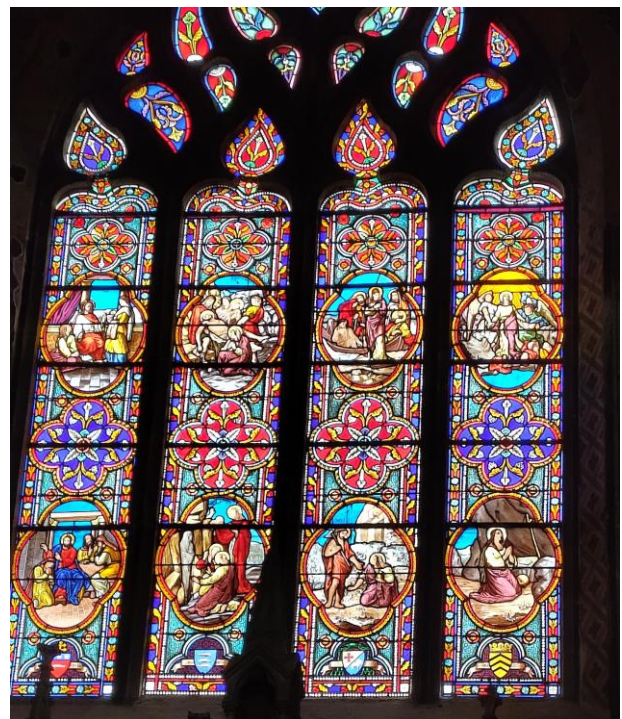
De naam Katharen is een aanduiding voor een spirituele beweging van liefde en vrijheid, die in tweede helft van de 11de eeuw opkwam in het Zuid Franse Occitanië (Pays d’Oc). Een reisverslag van Ben en Rianne door dit land van de Katharen.

Eind juli was het zover en meldden wij ons bij een hotel in Mirepoix, een mooi middeleeuws dorp tussen het bekendere Carcassonne en Foix. Daar leerden wij onze reisgenoten kennen, drie Belgische stellen en onze reisbegeleidster.

Diezelfde dag nog hebben wij het dorpje verkend en brachten we een bezoek aan de kerk. Bijzonder was dat in een glas-in-lood raam van deze kerk het verhaal werd verteld van de aankomst van Maria Magdalena in een bootje in Zuid Frankrijk.

Verbazingwekkend is dat dit glas-in-lood raam de eeuwen heeft doorstaan. Je zou verwachten dat de Rooms Katholieke kerk dit raam al lang verwijderd had.

Vanuit Mirepoix reisden we naar diverse grotten, ruïnes en kastelen, die ooit in verbinding stonden met de Katharenbeweging

in Zuid Frankrijk. Dit deel van Frankrijk heet nu weer Occitanië zoals het in de tijd van de Katharen werd genoemd. In deze regio werd ook het Occitaans gesproken, een mengeling van Spaans en Frans.

Katharen

De Katharenbeweging kende zijn hoogtepunt in de 12e en 13e eeuw in Occitanië.

De Katharen noemden zichzelf 'bons hommes'/'bons femmes' of goede christenen. Ze predikten een zuivere, dualistische vorm van christendom. De katholieke kerk veroordeelde deze vorm als ketterij. De naam Katharen (Kathars) is afkomstig van een door de katholieke kerk gebruikt scheldwoord, dat verwant is met ons woord 'ketter'.

Gevolg was een gewelddadige campagne om deze 'ketterij' met wortel en tak uit te roeien. Kerkelijke en wereldlijke machten werkten samen om de Katharen te onderdrukken. Ze probeerden hen tot het orthodoxe geloof te bekeren. Belangrijkste instrumenten hierbij waren de kruistochten of de brandstapel van de inquisitie. Dit leidde tot de vrijwel volledige vernietiging van de Kathaarse religie. Dit gebeurde tegen het midden van de 14e eeuw.

Hanny Alders schrijft daarover in haar boek "In het spoor van de Katharen":

De Katharen predikten geweldloosheid, liefde en barmhartigheid. Ze veroordeelden oorlogen, ze ontkenden dat er een verschil bestond tussen heren en knechten en stelden de vrouw gelijk aan de man. De Katharen verwierpen elke vorm van overheersing. De moderne uitvoering daarvan is democratie, vrouwenemancipatie en de verklaring van de rechten van de mens, waarin gelijkheid bovenaan staat.

De Katharen verwierpen rechtspraak en straf, en wilden in plaats daarvan de schuldige verbeteren. Hun geloof in liefde en geweldloosheid verbood hun de ander te straffen. Daarom bemiddelden ze liever in geschillen. Een eigentijdse variant daarop is de steeds meer in zwang komende 'mediation', bemiddeling door advocaten die de

gang naar de rechter van twee strijdende partijen moet voorkomen. Hun ideeën waren dus verrassend modern, maar ze kregen helaas niet de tijd en de gelegenheid om al hun idealen te verwezenlijken.

De Katharen kenden geen gewapend leger. Het was een puur spirituele beweging binnen

de samenleving en desondanks werd er een complete oorlog tegen hen gevoerd. Dit leert ons dat fanatisme en de overtuiging de absolute waarheid in pacht te hebben, funest zijn voor vreedzaam samenleven. Pas eeuwen later groeide in Europa het besef dat diversiteit van overtuiging gerespecteerd moet worden.

Tot zover onze impressie van de reis in Occitanië.

Boeken over de Katharen:

Hanny Alders, In het spoor van de Katharen. De Geus, 1999.

Bram Moerland, Gnosis en gnostiek. Ankh-Hermes, 2014.

John van Schaik, Katharen feit en fictie. Ten Have, 2007.

Vrijzinnigheid is voor mij...

Vrijzinnigheid is voor mij:

- Uit verschillende inspiratiebronnen putten
- Een ander geluid ontmoeten
- Samen zoeken
- Overdenken
- Meeleven

Vrijzinnigheid is voor mij **vrijheid en zin**
VRIJ zijn om vanuit verschillende bronnen samen te zoeken naar betekenis en ZIN en na te denken over wat zin kan geven aan ons leven.

Voor mij is het zinnig om op soms nieuwe en verrassende manier na te kunnen en mogen denken over de betekenis van mijn / ons bestaan.

Vrijzinnigheid is voor mij **een kleurenpalet**

Een palet met een verscheidenheid aan kleuren waarmee we ons eigen schilderij mogen maken. Een schilderij waarover we met elkaar in gesprek kunnen gaan. Waarbij we elkaar niet hoeven te overtuigen maar van elkaar mogen leren en de verschillende verhalen en beelden ontdekken. Van waaruit we geïnspireerd mogen worden.

Vrijzinnigheid is voor mij **een gezamenlijke maaltijd**

Een plek waarop aan de hand van bronnen gezocht wordt naar betekenis en zingeving vanuit ieders eigen uitgangspunt. Net als een gezamenlijke maaltijd met verschillende gerechten waarvan ieder neemt wat hij of zij lekker vindt. Belangrijkste hierbij is het met elkaar samen zijn en ondanks gebleken

verschillen van idee met elkaar in gesprek komen, zijn en blijven.

Vrijzinnigheid is voor mij **een wisselende expositie**

Verschillende beelden / kunstwerken die we gezamenlijk meemaken maar die door ieder op een eigen manier worden beleefd.

Vrijzinnigheid is voor mij **meeleven**

Het is niet alleen belangrijk dat we met ideeën en gedachten bezig zijn, maar ook dat we beseffen onderdeel van de samenleving te zijn.

Vrijzinnigheid is voor mij **geïnspireerd leven**

Vanuit het bewust zijn van de verschillen in denken, voelen en beleven bij een ieder kunnen we ons daardoor laten inspireren. Zo ontstaat er ruimte om een rijker kleurenpalet, een rijkere maaltijd of expositie te bewonderen.

Tot de volgende ontmoeting.

Met vriendelijke groet,
Rebekka van Ommen

Alles

Alles –
een schaamteloos woord, opgeblazen van hoogmoed.
Het moet tussen aanhalingstekens staan.
Het doet alsof het niets overslaat, alsof het bijeenbrengt, omvat en inhoudt en heeft.
Maar intussen is het niet meer dan
een flard vol tumult.

Uit: Wislawa Szymborska: Het moment – gedichten van Wislawa Szymborska

In Memoriam – Nellie Kracht (1926 – 2025)

“Beter rijk te leven dan rijk te sterven.”

Dit staat op een klein tegeltje bij oma op de wc en is wat mij betreft in één zin de samenvatting van oma's leven. En dan doen we haar nog tekort. Hier kom ik later op terug.

Op 8 april 1926 werd in Zwolle oma geboren. Een 12-ponder, zoals ze dat zelf met een grijns vaak vertelde. Ze groeide op in Hasselt, als oudste van het gezin met drie jongere broertjes onder haar.

Tijdens de 2^e wereldoorlog moest ze helemaal naar Hardenberg fietsen voor een zak roggemeel, iets wat wij ons nu nauwelijks kunnen voorstellen, maar wat zij gewoon deed. Door Duitse bombardementen op de brug van Hasselt raakte hun huis een aantal keer flink beschadigd. Uiteindelijk troffen de bommen doel en werd de brug vernietigd.

Achteraf gelukkig maar, want daardoor vond zij het nodig om een opmerking te maken tegen een jongeman die aan de wederopbouw van de brug werkte. En die opmerking “dat gaat niet passen!” was het begin van een leven samen. De brug paste niet, maar zij en die jongeman wel! Dat was opa! Ze trouwden en kregen twee kinderen: Wim en Nelleke.

Oma werkte jarenlang als kraamverzorgster, een echte aanpakker. Ze hielp talloze gezinnen in de eerste dagen na de geboorte, met zorg, rust en een praktische instelling en altijd met hart voor de mensen om haar heen.

Er werd veel gefietst in het gezin. Wekelijks van Kampen naar Hasselt via de bekende vier stegen in Mastenbroek. En ook de vakanties gingen vaak per fiets. Ze sliepen dan in een tent van vrienden of familie, of in een directiekeet. Mijn moeder heeft zelfs ooit onder een bureau geslapen. Maar, met vakantie gingen ze. Altijd!

Mijn moeder omschrijft oma als een echte moeder. Ze konden overal over praten, de waarheid zeggen zonder gedoe. Ruzie was er nooit. Na een tijdje gewoond te hebben aan de Molenstraat in Kampen heeft het gezin gewoond aan het Begijneplein in Kampen. De plek waar mijn moeder ook mijn vader heeft ontmoet. En waar oma tot op de laatste dag heeft gewoond. Ze was té goed voor een verzorgingstehuis.

Aan het Begijneplein was ze niet alleen onze oma, maar een beetje de oma van de hele buurt. Het bekende blikje met snoep kent iedereen daar nog wel. Als je maar netjes “dankjewel” zei.

Oma's meisjesnaam had niet passender kunnen zijn. Kracht!

Ze wás krachtig, niet schreeuwerig, maar zacht en standvastig. Krachtig in liefde, in aandacht, en vooral in het delen van alles wat ze had.

Oma heeft veel meegemaakt. Ze verloor haar man na een lang ziekbed, en ook haar zoon Wim verliet ons veel te vroeg en onverwacht. Dat verdriet droeg ze elke dag met zich mee, maar toch bleef ze positief. Niet omdat het leven haar altijd makkelijk afging, maar omdat ze

ervoor koos het mooie te blijven zien in de mensen om haar heen, in kleine momenten, elke nieuwe dag.

Hoewel haar zicht de laatste jaren flink achteruitging, bleef ze altijd scherp van geest. Ze belde regelmatig om te vragen hoe het ging en hield zo contact met iedereen, iets wat jullie vast allemaal zullen herkennen. Ze had nog altijd een flinke vriendenkring en genoot van gezellige praatjes onder het genot van een kopje thee, met een bonbon, koek of chocolade. Of alle drie!

Dat haar kring nog altijd groot was, bleek wel uit de jaarlijkse kaartentelling rond Kerst en haar verjaardag, en het notitieboekje waarin ze bijhield wie er gebeld had. Ze genoot altijd van mensen om haar heen. De regelmatige afspraken met haar vriendinnen en lunchafspraken met Jannie, Bep en Janneke waren voor haar iets om naar uit te kijken.

De jaarlijkse familie-tripjes naar zee of Terschelling waren echte hoogtepunten voor oma. Ze keek er altijd enorm naar uit om met iedereen samen te zijn, uit te waaien en te genieten van alles wat we deden. Niets was te gek zoals jullie straks op de foto's kunnen zien. De foto-boeken die we voor haar maakten waren haar jaarlijkse kerstcadeaus, en elke keer was ze zo trots als een pauw zodra ze weer een nieuw boek kreeg. Dadelijk in de koffieruimte liggen deze boeken op de tafels om nog eens in te kijken. Want ik weet zeker dat ze ze al eens heeft laten zien aan jullie!

Wie met oma uit eten ging, wist één ding zeker: je kreeg altijd iets van haar bord.

“Ik krijg het toch niet op,” zei ze meestal al voordat ze überhaupt begonnen was. Haar bord raakte al snel leger, maar hé, misschien was dat haar manier om te laten zien hoeveel ze van je hield.

Tijdens een fietstocht op Terschelling liep ze verbrande billen op iets waar we achteraf nog hard om konden lachen. Oma wilde altijd alles meemaken: had je iets nieuws, dan kwam ze kijken. En het liefst deed ze mee. Zo heeft ze ooit in een hangmat gezeten waar ze amper uitkwam, en ook in mijn schommelstoel zat ze “heerlijk”, zoals ze dat toen zei.

Ze belde 's avonds altijd nog even naar mijn ouders om te vertellen dat ze ging slapen. Alleen drukte ze daarbij weleens op de verkeerde knop op haar telefoon waardoor ze mij rond half elf belde om te zeggen dat ze ging slapen. En ze wist dan écht zeker dat ze niet op mijn naam had gedrukt...

Oma was een echte uitdeelster. De maandelijkse zakjes met zakgeld en een snoepreep voor ons als kleinkinderen en later ook voor de achterkleinkinderen. Deed je iets voor haar, dan stonden daar standaard een paar chocoladerepen of iets anders lekkers tegenover. Zo dankbaar en vrijgevig was ze. Van de monteur van de cv-ketel tot de thuiszorg: ze sloeg niemand over.

En daarom wil ik, voordat we het vergeten, namens haar en ons allemaal, iedereen bedanken die jarenlang zo goed voor oma heeft gezorgd. Niet met een reep chocolade deze keer, maar wél uit de grond van mijn hart: dankjewel.

Oma was enorm trots op haar achterkleinkinderen Maev, Zev, Chloë en Loïs. Voor hen was ze een ware traktatie koningin: eerst koekjes of M&M's en een pakje drinken, daarna tuc koekjes en kaasstengels, gevolgd door chocolade. En alsof dat nog niet genoeg was, ging er ook altijd nog iets stiekem in de broekzak mee voor onderweg, zo gul was ze. Haar vaste opmerking: "Ja, hier gaat niemand met een lege buik weg", was niet tegen te spreken.

Als je het aan de achterkleinkinderen vraagt, zijn ze het er unaniem over eens: oma was lief, aardig, zorgzaam en heel goed in verwennen.

Voor mij en Sharon was ze een rots in de branding. Ze was getuige bij onze bruiloften. Door haar slechte zicht had ze ongeveer een halve pagina nodig om haar handtekening te zetten, een daad van liefde en betrokkenheid waar we nog altijd met een glimlach aan terugdenken. Ze was blij voor ons als iets lukte, en wist precies wat ze moest zeggen als het even tegen zat. Altijd dichtbij. Altijd positief.

Oma was zorgzaam, lief, geïnteresseerd en vol gezelligheid. Dankbaar en gul, altijd trouw aan zichzelf en aan iedereen die haar dierbaar was. Ze gaf zonder voorwaarden, en wat ze gaf, blijft ons bij!

Ze leefde niet voor rijkdom, maar rijk *wás* haar leven. Rijk aan liefde, verbondenheid en oprechte aandacht. En dat is precies wat ze ons nalaat.

Ik begon met: "*Beter rijk te leven dan rijk te sterven.*"

Dat was geen slogan voor oma.

Dat *wás* oma.

Rust zacht, lieve oma.

Je kracht en je liefde blijven voor altijd bij ons.

Tot slot nog het versje dat we altijd opzegden als we bij haar bleven logeren maar nu in een aangepaste versie, speciaal voor jou:

*Oma,
Je mag gaan slapen, je was moe,
Je sloot je beide ogen toe,
Here, houd vanaf deze nacht.
Over oma trouw de wacht.
Amen*

De drie wonderlijkste woorden

Wanneer ik het woord Toekomst uitspreek,
vertrekt de eerste lettergreep al naar het verleden.

Wanneer ik het woord Stilte uitspreek,
vernietig ik haar.

Wanneer ik het woord Niets uitspreek,
schep ik iets dat in geen enkel niet-bestaan past.

Uit: Wislawa Szymborska: Het moment – gedichten van Wislawa Szymborska

Startzondag seizoen 7 september: een (foto)verslag

Deze zonnige dag scheepten de aangemelde leden zich vanaf half drie in op de 'Veerman van Kampen'. Na een hartelijk welkom door de kapitein werd van wal gestoken en richting Ketelmeer gevaren om de vele aspecten van de IJsselmonding te ervaren.

Na terugkomst stonden de beide voorgangers stil bij het eerste woord uit het thema "Voelen, denken, doen" van het nieuwe programma voor het komend seizoen. Onze club is van oudsher vertrouwd met denken en doen, maar bij het woord 'voelen' ontstaat al gauw iets van ongemakkelijkheid.

Elske en Karin maakten duidelijk dat het element 'voelen' in de zin van 'ervaren met het lichaam en haar zintuigen' bij goed functioneren niet gemist kan worden. Ze deden dit met het praktijkvoorbeeld van een te raden ongeziene substantie, die de aanwezigen met hun handen mochten betasten en in hun mond mochten proeven.

Na deze praktische bezinning kregen we volop de kans om met onze papillen te ervaren hoe heerlijk een lopend buffet op de 'Veerman van Kampen' kan smaken.

Toekomst van de Kamper vereniging van Vrijzinnigen

Er wordt gewerkt aan een nieuw beleidsplan voor de toekomst van onze Vereniging met de titel “Verwondering over wat is, betrokken bij wat komt”. Begin 2025 stelden Elske en Karin voor om over de toekomst van de Vereniging na te denken. Een groep van zeven leden kwam zesmaal vrijwillig bijeen om te komen tot een beleidsvoorstel.

Primaire doelstelling van onze Vereniging is om via uiteenlopende activiteiten als vrijzinnige geloofsgemeenschap een spiritueel dak te bieden voor mensen die op zoek zijn naar antwoorden op hun levensvragen. Bij een nieuw beleidsplan richt je allereerst op de actuele stand van zaken. Zes jaar geleden boog zich eveneens een commissie over de vraag waar we na vijf jaar wilden staan.

In 2019 is het toen aangereikte beleidsplan door de leden voor vijf jaar vastgesteld. Als we dat beleidsplan bekijken, zien we dat sommige doelen (deels) zijn gehaald: Continueren activiteitenprogramma, Streven naar ledengroei en Verbreken banden met Humanitas, Doopsgezinden NOP & Lutherse kerk Kampen. Andere zijn niet gehaald:

- Banden met VvV Hattem en Heerde aanhalen voor betere afstemming activiteiten.
- Komen tot een breed gedragen hospice in Kampen.

In de voor het nieuwe beleidsplan gebruikte enquête stonden drie vragen centraal:

1. Waar willen we dat het heen gaat met de Vereniging?
2. Wat kun jij doen voor de Vereniging?
3. Wat kunnen we vanuit de vrijzinnigheid voor Kampen en omstreken betekenen?

De intussen gehouden enquête laat enkele horizonten zien:

Bij de eerste vraag “Waar gaan we heen met de Vereniging?” zien we in de reacties een

grootste gemene deler, die één ervan samenvatte als “Huis(kamer) van Zingeving zijn”. Concreet betekent dit: een nieuwe vorm van ‘kerk zijn’ in Kampen. Een huis waar gastvrijheid een grote rol speelt. Met elkaar optrekken door te doen en te ervaren, door de helpende hand te bieden over en weer. En met de mogelijkheid voor professionele begeleidende zingeving. Verder naast kunst, woord, muziek en stilte, oude spirituele en religieuze bronnen hierin (weer) betekenisvol laten zijn.

Bij de tweede vraag “Wat kun jij doen voor de Vereniging?” zien we een opsomming wat leden al doen en ook willen doen. Een royale bestuurlijke bezetting zien we nog niet, wel bestuursleden die hun handen vol hebben en niet worden afgelost.

De derde vraag “Wat kunnen wij vanuit de vrijzinnigheid voor Kampen betekenen?” geeft een antwoord “centrum voor levensvragen zijn”. Hieraan vormgeven houdt het vergroten van de zichtbaarheid in, beter gezegd: het doorbreken van de onzichtbaarheid.

Als mogelijkheden hiervoor worden weekblad De Brug en Full Colour Festival genoemd.

De genoemde commissie buigt zich in november over een tekstvoorstel van het plan dat al dan niet aangepast door het bestuur aan de leden zal worden voorgelegd tijdens de Algemene Ledenvergadering in het voorjaar van 2026.

Column: Nestvlieder

Het schrijven van een column vraagt soms een aanzetje voor een nieuw thema. Deze keer kwam dit duwtje uit onverwachte hoek: van de kat van Suzelot Karduks. Op enig moment liet deze door malle sprongen tegen de vensterruit weten dat er sprake was van entertainment aan de andere kant van het glas. Op het balkon bleek een heen en weer rennend vogeljong de aandacht van de kat te trekken. Onderzoek wees uit dat het ging om het jong van de kleine mantelmeeuw, een nestvlieder ofwel een uit een nabijgelegen nest geraakt meeuwenjong.

De redactie achtte het niet gepast om het door Suzelot gestuurde verslag van dit gebeuren integraal over te nemen. IN DE MARGE is per slot van rekening geen periodiek over huisdieren, noch een tijdschrift voor vogelaars, maar een contactblad voor zinzoekers binnen en rond een respectabele vrijzinnigheid nastrevende vereniging.

Nestvlieders

Wel bood de inbreng van Suzelot zoals gezegd een goede aanzet tot een passende bespiegeling. Passend omdat bij 'vlieder' sprake is van het al dan niet opzettelijk verlaten van de plek van herkomst, terwijl 'nest' een gangbare metafoor is voor die plek. "Bevuilen van het eigen nest" staat in figuurlijke zin voor het kwaadspreken over mensen uit de eigen omgeving.

Niet zo lang geleden werd die omgeving meestal sterk gekleurd door de kerkelijke ligging. De verzuiling vierde in die tijd hoogtij. Je nest verlaten deed je niet zomaar en bracht het risico met zich mee dat je buiten de familiekring kwam te staan. Een liefdesrelatie buiten eigen kerkelijke kring kon betekenen dat je buiten het nest kwam te vallen of – nog erger – uit het nest werd getrapt. Een openlijke keuze voor iemand buiten de eigen kring werd vaak beschouwd als het bevuilen van je eigen nest.

Om die reden is 'nestvlieder' bij vrijzinnigen een bekend verschijnsel. Hoewel er sprake kan zijn van vrijzinnigheid bij opeenvolgende generaties, blijkt het merendeel van de leden te bestaan uit nestvlieders, personen die vroeg of laat in religieuze zin afscheid namen van hun wortels. Bij recht-in-de-leer-kerken ging dit niet zelden gepaard met hete hoofden en koude harten. De laatste decennia waren de kerken minder strak in de leer en vond het afscheid vaak plaats met stille trom.

Als ik mijn eigen leven bekijk ben ik dankbaar te zijn opgevoed met christelijke waarden en normen zonder een strak geloofssysteem. Dat heeft me bewaard voor een heftig afscheid van enig nest. Na elke verhuizing zoekend naar een verantwoorde en zinvolle religieuze invulling voor ons gezin was ik eerder een nestwalker dan een nestvlieder. Laten we vanuit het perspectief van de kleine mantelmeeuw al de 'misstappen' in de wereld van het geloof maar bedekken met de mantel der liefde.

Sybren Gerlofsma

Vereniging van Vrijzinnigen Kampen en omstreken activiteitenoverzicht

dag datum	presentatie	activiteit	plaats tijd
di 14 okt	Elske en Karin de L.	Thee met een thema	Levensbron 14.30 uur
di 21 okt	Diana de Groot	Creatieve schrijfoefening	Levensbron 19.30 uur
wo 22 okt	Elske de Lange	Maken antependium in vilt	Levensbron 14.00 uur
zo 26 okt	Elske de Lange	Vrijzinnige dienst	Levensbron 10.15 uur
di 28 okt	Karin de Lange	Wat ons raakt	Levensbron 19.30 uur
vr 31 okt	Gerda Koldewijn	Rondje Zachttheid	Start bij Stadhuis 10.00 uur
di 4 nov	Diana de Groot	Creatieve schrijfoefening	Levensbron 19.30 uur
do 6 nov	Ingrid vd B. en Ans T.	Meditatie (breed kerkelijk)	Levensbron 19.30 uur
zo 9 nov	Karin de Lange	Zondag Anders	Levensbron 10.15 uur
di 11 nov	Elske en Karin de L.	Thee met een thema	Levensbron 14.30 uur
ma 17 nov	Klazien Wierbos	Literatuurkring	Levensbron 19.30 uur
wo 19 nov	Joke Beens	Workshop Kandinsky	Levensbron 14.30 uur
zo 23 nov	Elske en Karin de L.	Eeuwigheidszondag	Levensbron 10.15 uur
vr 28 nov	Gerda Koldewijn	Rondje Zachttheid	Start bij Stadhuis 10.00 uur
zo 30 nov	Jeanette den Ouden	Vrijzinnige dienst 1 ^e advent	Levensbron 10.15 uur
do 4 dec	Ingrid vd B. en Ans T.	Meditatie (breed kerkelijk)	Levensbron 19.30 uur
zo 7 dec	Marianne Gaastra	Vrijzinnige dienst 2 ^e advent	Levensbron 10.15 uur
di 9 dec	Elske en Karin de L.	Thee met een thema	Levensbron 14.30 uur
di 16 dec	Elske en Karin de L.	Adventsmiddag	** uitnodiging volgt **
vr 19 dec	Gerda Koldewijn	Rondje Zachttheid	Start bij Stadhuis 10.00 uur
do 25 dec	Elske en Karin de L.	Vrijzinnige Dienst 1 ^e Kerst	Sint Annakapel 10.15 uur
zo 4 jan	Karin de Lange	Nieuwjaarstreffen	Levensbron 10.15 uur
do 8 jan	Ingrid vd B. en Ans T.	Meditatie (breed kerkelijk)	Levensbron 19.30 uur
zo 11 jan	Elske de Lange	Vrijzinnige dienst	Levensbron 10.15 uur
ma 12 jan	Klazien Wierbos	Literatuurkring	Levensbron 19.30 uur
di 13 jan	Elske en Karin de L.	Thee met een thema	Levensbron 14.30 uur
di 27 jan	Karin de Lange	Lezing over D.V. Coornhert	Levensbron 19.30 uur
wo 28 jan	Karin de Lange	Meditatiereeks	Levensbron 19.30 uur
vr 30 jan	Gerda Koldewijn	Rondje Zachttheid	Start bij Stadhuis 10.00 uur
do 5 feb	Ingrid vd B. en Ans T.	Meditatie (breed kerkelijk)	Levensbron 19.30 uur
zo 8 feb	Karin de Lange	Vrijzinnige dienst	Levensbron 10.15 uur
di 10 feb	Elske en Karin de L.	Thee met een thema	Levensbron 14.30 uur
wo 11 feb	Elske de Lange	“Vergeten Christendom”	Levensbron 19.30 uur
zo 15 feb	Elske de Lange	Vrijzinnige dienst	Levensbron 10.15 uur